

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1562 usque ad annum 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011860X

§. 15. Mandata ante ejus discessum Cardinali Lotharingio in Galliis data.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66641](#)

„cum in medium allaturus non sim ni- Sæcul. XVI.
 „ſi honesta, & Galliæ ſalutaria, atque A.C. 1562.
 „ut certius voluntatis meæ argumen-
 „tum edam, exopto, ut mea con-
 „ſilia, antequam cœtui proponentur,
 „legatis innotescant, aut etiam ſum-
 „mo Pontifici per quemdam Præfulem
 „eo decernendum. Ad hæc Legati
 reponebant, quod ipfemē aptissimum
 concordiæ instrumentum inter ipfos, &
 Oratores Gallicos futurus sit.

§. XV.

*Mandata ante ejus difceſſum Cardinali
Lotharingio in Galliis data.*

Priusquam de hujus Cardinalis con- *Pallav. l. 19.*
 filiis singularia referamus, haud *c. I. n. 8.*
 inconsultum erit ea recensere jufa, quæ *& seq.*
 ipſi ante ſuum e Galliis difceſſum de- *Mem. de Con-*
 ferenda committebantur: hæc vero *cil. de Trente*
p. 335.
 contenta fuere in quodam libello, cui
 Carolus IX., Regina ejus Mater, Ale-
 xander illius Frater, qui poſtea Rex
 creatus Henricus III. nominabatur, nec-
 non Antonius Navarræ Rex, Carolus
 Borbonius Rupis ad Yonem Princeps,
 Franciscus Lotharingius Guifii Dux, &
 Connestabilis Montmorentius ſubſcri-
 pferant, ſimulque unaomnes Lotharin-
 gium Cardinalem, Senoneſem Archi-
 epifcopum, & Aurelianensem Antifti-
 tem, qui Senatus lecretioris Miniftri e-
Hift. Eccles. Tom. XLV. Kk rant,

Sæcul. XVI. A.C. 1562. rant, iterum, iterumque rogabant, ut im-

portunis etiam precibus Synodi Patres ad decernendos hosce articulos, ac capita inducerent. I. Urgeatur emendatio universalis Ecclesiæ, præcipue auctem Gallicanæ, ut ibidem purior Dei cultus, abolitis omnibus superstitionibus, restauretur, simulque ritus cingantur, iisque omnes abusus, ex quibus sub obtentu pietatis populus fraudem pati posset: procuretur etiam correctionem in Ecclesiasticis, ut ipsi bona suo exemplo aliis prælucere valeant: præscribatur quoque forma circa electiones ac beneficiorum collationes, utilia deinceps hominibus morum probitate ac doctrina commendandis, atque ad Dei Verbum annuntiandum & Sacra menta administranda dignis & idoneis conferantur: nihilominus præsatis Præfulibus injungebatur, ut initio vehementius non urgerent Aulæ Romanæ emendationem, ne Pontifex inde fors ad dissolvendam Synodum permoveretur, prius quam ex ea fructus ad Religionis Christianæ emolumentum necessarii penitus fuissent collecti, quod tamen datum totu studio præprimis fugiendum ac declinandum esset.

Cum vero sæpius, dum sermo inciderat de Aula Pontificia reformatâ, reposuisset Pontifex, idem esse per-

agen-

agendum in Aulis Principum Laico-
rum, sublatis inde abusibus Ecclesiæ no-
xiis, hinc Regem paratum esse dicebant
ad corrigendam Aulam suam, ubi vi-
tii quidpiam reperisset, sed antequam
quidquam decerneretur, ea de re com-
monendus foret, ut tibi rationes suas,
ac præsertim prærogativas, & privile-
gia, pro tot meritis per suos majores im-
petrata producere, simulque proferre li-
ceret omnia ea, quæ ad privatum Re-
gni sui commodum magis congrua cen-
sebit.

Si vero circa emendationem a Re-
ge petitam pertinacius insisteretur, ut
etiam illi articuli, qui Franciæ emen-
dationi magis congruerent, exponeren-
tur, tunc respondendum, satis esse e-
doctum Cardinalem Lotharingium &
Archiepiscopum Senonensem, necnon
Aurelianensem Antistitem, quibus abun-
de compertum esset, quicquid saepius
in Regio Senatu agitatum fuisset, præci-
pue autem ea, quæ in Comitiis Fran-
cici Regni generalibus Aureliæ cele-
bratis propolita forent. Hæc ergo Sy-
nodo proponenda, simulque Patres adeo
impense rogandi, ut sancta, & necessa-
ria emendatio inde sperari valeat.

II. Quoad ea, quæ doctrinam respi-
ciunt, primus articulus in Regis Sena-
tu decretus, quem etiam sua Majestas

K k 2 per

Sæcul. XVI. per Oratores urgeri desideravit, ac dis-
A.C. 1562. tis verbis præcepit, in eo consistebit,

ut usus Calicis in ejus Regno omnibusque Provinciis suo Regno subiecti necnon in omnibus communitatibus introduceretur, atque id a Rege ideo peteretur, eo quod Regiae suæ Majestati certo persuasum esset, quod hoc articulo semel concessio non modo plures Provinciæ ab Ecclesia Catholica segregatae rursus ad illius unitatem revertituræ essent, sed insuper nullum liud remedium magis opportunum cogitari posset, vi cuius Regni tumultus sedari, ac plurium conscientiis non parum anxiis satisfieri valeat, cum tamen absque hac concesione earum tranquillitati consuli posse vix sperari videat. Alterum caput erat, ut Laici munia Sacraenta in lingua vulgari ministrentur. Tertium, ut duntur in Ecclesiis Parochialibus, non tem in Cathedralibus, Collegiatis & Monasteriis Christianæ fidei capita explicarentur juxta veterem, sanctamque institutionem, tempore autem solemnis facri hora consueta in Ecclesiis Parochialibus Verbum Dei prælegeretur, atque exponeretur, & Laici fidei doctrinam, necnon parvuli Religionis rudimenta edocerentur, ut quivis probe imbutus ea calleat, quæ credere, & qua-

Sæc. XVI.

A.C. 1562.

ratione vitam secundum Deum instituerere teneatur. Denique publicæ preces in lingua Gallica persolvantur, ut eæ a populo intelligi valeant: cum vero plures majorem pietatem, attentionemque experiantur, si Deus per psalmodiæ aliarumque precum cantum in lingua patria laudetur, hinc Rex, quin tamen quicquam in Ecclesiæ officio latine peragi solito immutari velit, effictim rogat, ut intra Missæ solemnia, vel inter vesperas aliquod temporis indulgetur, in quo populus ejusmodi Psalmos ab Episcopis, seu Ordinariis vel a quibusdam universitatibus aut Conciliis Provincialibus approbatos decantare valeat.

Postea in libello hæc exposita legabantur: cum sua Majestas non sine animi sui mœrore recolat, ac suarum partium esse censeat, ut de impudica Clericorum vita, qua nonnulli offensioni & etiam populo seductioni sunt, vehementer queratur, eapropter huic malo promptum remedium opponi necessarium dicit, ac Synodi Patres roga, ut huic morbo, prout magis opportunum censuerint, mederi velint: si vero id fieri non posset, saltem statuerent, ut Sacerdotes non initiantur, nisi quorum mores ab omni reprehensione sint exempti, atque ætatem consecuti fuerint,

K k 3 quæ

Sæcul. XVI. quæ ad explenda status sui munia id.
A.C. 1562. nea sit. Insuper desiderat Majestas suæ,
ut, quotiescumque occasio tulerit, semper de mediis agatur, quibus tot Provinciæ, & Regna ab Ecclesiæ sinu avifa revocari possint, ideo ejus Omnes, necnon Franciæ Prælati omnem sollicitudinem impendant, ut in Synodo ipsis omnes illæ legum relaxations concedantur, quotquot impetrare poterunt; dummodo Dei verbo non sint opolitæ, prouti non adversari videntur Sacerdotum conjugia, usurpata Ecclesiasticorum bonis fruendi indulgentia & plura alia ejusmodi capita, ut praetere communem Christianæ Reipublicæ utilitatem etiam suis populis ab Ecclesiæ sejunctis patesiat Regis animus ad eorum tranquillitatem propensus: id vero illis significari poterit per ipsorum Ministros, si qui in Synodo præsentes fuerint.

Si ergo emendatio hoc pacto fuerit stabilita, Rex æque, ac Regina tam suo quam Aurelianensis & Andegavensis Principum fratrum suorum nomine pollicentur, se integra fide acceptaturos, quicquid Synodus catholice decrevisset, & imperasset, neque permisuros, ut in subjectis sibi regionibus, ac regnis quispiam degeret, qui ab hac Religione diffentiret.

§. XVI.

